

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ризик-менеджмент в міжнародному бізнесі

Освітня програма Управління міжнародним бізнесом

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “ _____ ” 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ризик-менеджмент в міжнародному бізнесі
Освітня програма	Управління міжнародним бізнесом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 6 год. Семінарські заняття – 4 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Метою вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент в міжнародному бізнесі» є формування системи компетенцій, які необхідні для розробки, обґрунтування, прийняття та аналізу управлінських рішень в системі міжнародного бізнесу, що відзначається непередбачуваними умовами.

Завданням вивчення дисципліни є розкриття сутності поняття економічний ризик; розкриття сутності ризик-менеджменту в міжнародному бізнесі; ознайомлення із процесом планування управління ризиками; ознайомлення із процесом ідентифікації ризиків і специфікою цього процесу в міжнародному бізнесі; ознайомлення зі специфікою політичних ризиків у міжнародному бізнесі та методами управління ними; ознайомлення зі специфікою кадрових ризиків в міжнародному бізнесі та методами управління ними; ознайомлення зі специфікою культурних ризиків в міжнародному бізнесі та методами управління ними; ознайомлення зі специфікою транспортних ризиків в міжнародному бізнесі та методами управління ними; ознайомлення із валютними та інвестиційними ризиками та методами управління ними.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП):

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в

непередбачуваних умовах;
 ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Сутність поняття ризику, класифікація ризиків, специфіка ризиків при міжнародному бізнесі	Сутність поняття економічний ризик. Наукові підходи до визначення поняття ризику в підприємстві. Класифікація ризиків. Сутність політичного, виробничого, технічного, фінансового, галузевого та інноваційного ризиків, їх специфіка при міжнародному бізнесі.	Тести, питання, кейси
2.	Сутність ризик-менеджменту та структура процесу управління ризиками	Ризик-менеджмент та суб'єкти ризику. Міжнародні стандарти ризик-менеджменту. Процес управління ризиками за етапами. Етап планування управління ризиками. Етап ідентифікації ризиків. Якісний аналіз (оцінка) ризиків. Кількісний аналіз ризиків.	Тести, питання, кейси
3.	Політичний ризик у міжнародному бізнесі та управління ним	Сутність та специфіка політичного ризику. Основні види ризикових подій при політичному ризику в міжнародному бізнесі. Аналіз політичного ризику та структури, що ним займаються. Методи управління політичним ризиком.	Тести, питання, кейси
4.	Кадровий ризик в міжнародному бізнесі та управління ним	Сутність кадрового ризику. Класифікація кадрових ризиків. HR-менеджер та його роль в управлінні даним видом ризику. Ідентифікація кадрових ризиків у міжнародному бізнесі. Кількісний та якісний аналіз кадрових ризиків. Методи управління кадровими ризиками в міжнародному бізнесі.	Тести, питання, кейси
5.	Ризик-менеджмент культурних ризиків у міжнародному бізнесі	Сутність культурного ризику. Основні типи культурних ризиків для міжнародного бізнесу. Сутність культурного інтелекту та його застосування при ризик-менеджменті культурних ризиків. Способи управління культурними ризиками.	Тести, питання, кейси
6.	Управління транспортними ризиками міжнародного бізнесу	Сутність транспортних ризиків. Виявлення транспортних ризиків. Кількісний та якісний аналіз транспортних ризиків. Основні способи управління транспортними ризиками. Моніторинг та контроль транспортних ризиків.	Тести, питання, кейси
7.	Управління інвестиційними ризиками у міжнародному бізнесі	Сутність інвестиційного ризику та його специфіка в міжнародному бізнесі. Інвестиційна невизначеність та методи її розрахунку. Інвестиційний ризик-менеджмент у ТНК. Страхування іноземних інвестицій.	

8.	Управління валютним ризиком у міжнародному бізнесі	Сутність валютного ризику та його значення в міжнародному бізнесі. Види валютних ризиків. Способи управління валютними ризиками	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичні заняття	40
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	-
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Шкали оцінювання		
Університетська	Національна	Шкала ECTS
90-100	Зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	Незараховано	FX
1-25		F

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																Разом		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
Лекції		2	2	2															
Практичні з-тя			2	2														40	
Самостійна р-та																		10	
Індивідуальні завдання																			
Залік /Екзамен																		50	50
Всього за тиж-нь																		100	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Дерід І. О. Управління політичними ризиками в міжнародному бізнесі [Електронний ресурс] / І. О. Дерід, Є. М. Коротков, Д. К. Гаутам // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 16. – С. 43-47. – Режим доступу: http://global-national.in.ua/issue-16-2017/ 2. Дюгованець О. М. Комплексний аналіз управління ризиками в галузі міжнародного бізнесу / О. М. Дюгованець // Наук. вісн. Ужгор.нац. ун-ту. – 2016. – Вип. 6 (частина 1). – С. 92-96. 3. Калініченко Л. Л. Управління кадровим ризиком на основі застосування когнітивного моделювання [Електронний ресурс] / Л. Л. Калініченко // Ефективна економіка. – 2012. – № 7. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1275 4. Коломієць Г. М. Ризик-менеджмент як фактор сталого розвитку світової економіки / Г. М. Коломієць // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3 (165). – С. 43-49. 5. Митрофанова А. Е. Социально-экономическое содержание и структура кадровых рисков в организации [Электронный ресурс] / А. Е. Митрофанова // Электронный журнал «Вестник МГОУ». – 2013. – № 2. – Режим доступа: http://evestnik-mgou.ru/Articles/Doc/317 6. Сардарян А. Мультинациональные команды [Электронный ресурс] / А. Сардарян, В. Чернова // Управление персоналом. – 2008. – №24. – Режим доступа : http://www.top-personal.ru/issue.html?1849 7. Дерід І. О. Кадрові ризики у міжнародному бізнесі / І. О. Дерід, Ю. О. Гармаш // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2017. – Вип. 6. – С. 33-37. 8. Ризик іноземних працівників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.theguardian.com/sustainable-business/2016/feb/16/migrantworkers-top-risk-businesses 9. ISO 31000:2018 Risk management – Guidelines. [online] URL: http://www.theirm.org/media/3513119/IRM-Report-ISO-31000-2018-v3.pdf 10. Risk Management Milestones: 1900 to 1999 March 2001 by Н. Felix Kloman Risk Management Reports, December 1999, Volume 26. – № 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.irmi.com/expert/articles/kloman001a.asp. 11. 10166AS/NZS Risk Management Standart4360:1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.riskmanagement.com.ua. 12. Enhancing Shareholder Wealth by Better Managing Business Risk. International Federation of Accountants New York, USA 54 p. – 28 p. Допоміжна 13. Вітлінський В. В. Ризикологія в економіці та підприємстві : Монографія. К. : КНЕУ, 2004. 480 с. 14. Внукова Н. М. Економічна оцінка ризику діяльності підприємств : проблеми теорії та практики / Н. М. Внукова, В. А. Смоляк. Харків : ВД	

“ІНЖЕК”, 2006. 181 с.

15. Горго І.О. Концепція формування системи управління ризиками на підприємстві. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 11. С. 44-57.

16. Горго І.О. Моделювання ризику при прийнятті управлінських рішень. Економічний дискурс. Міжнародний науковий журнал. 2018. № 4. С. 74-81.

17. Івченко І. Ю. Економічні ризики : Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 304 с.

18. Кузнєцова Н. В. Фінансовий ризик-менеджмент з урахуванням інформаційних ризиків. Реєстрація, зберігання і обробка даних. 2018. Т.20. №1. С. 30–39.

19. Кузнєцова Н. В. Аналіз та прогнозування ризиків шахрайства з кредитними картками. Інформатика та математичні методи в моделюванні. 2018. Т.8, №1. С. 16–25.

20. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання: Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2003. – 188 с.

21. Лук'янова В. В. Економічний ризик : навчальний посібник. К. : Академвидав, 2007. 462 с.

22. 10. Машина Н. І. Економічний ризик і методи його вимірювання : Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 188 с.

23. Старостіна А. О. Ризик-менеджмент : теорія та практика : Навчальний посібник / А. О. Старостіна, В. А. Кравченко. К. : ІВЦ „Видавництво „Політехніка”, 2004. 200 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних економічних відносин вул. Чорновола, 1 (0342) 75-20-27 http://kmev.pnu.edu.ua kaf_mev@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	
Контактна інформація викладача	+380991157999

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Неприпустимі плагіат та списування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Обов'язковим для отримання позитивної оцінки є відвідування більш 50% занять та виконання самостійної роботи. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдання із теми.

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 50% від відповідної кількості балів), проте студент не обмежений у досягненні конкретного балу і завжди може його отримати за допомогою отримання додаткових завдань.
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття розглядається є підставою для зниження оцінки студента та направлення звернення до куратора академічної групи.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Результати неформальної освіти враховуються під час оцінювання студентів, як в розрізі конкретних тем, так і самостійної роботи. Підставою для зарахування результатів неформальної освіти виступає наданий валідний сертифікат. <u>Рекомендовані платформи:</u> Coursera EdX Prometheus EdEra EduHub TED

Викладач Коровчук Ю.І.